

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 47 став 1 точка 6 од Законот за Народната банка на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 158/10, 123/12, 43/14, 153/15, 6/16 и 83/18) и член 68 став 1 точка 1 од Законот за банките („Службен весник на Република Македонија“ бр. 67/07, 90/09, 67/10, 26/13, 15/15, 153/15, 190/16 и 7/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 101/19), Советот на Народната банка на Република Северна Македонија донесе

О Д Л У К А

за изменување на Одлуката за методологијата за управување со ризиците („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 314/20)

1. Во Одлуката за методологијата за управување со ризиците („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 113/19 и 69/20), во точката 20 став 3, зборовите: „стапките на ликвидност“, се заменуваат со зборовите: „стапката на покриеност со ликвидност или интерните ликвидносни показатели“.

2. Во Анексот бр. 9, во точката 1 став 1, зборовите: „регулативата на Народната банка за управување со ликвидносниот ризик“, се заменуваат со зборовите: „регулативата на Народната банка за методологијата за управување со ликвидносниот ризик“.

Точката 3 се менува и гласи:

„Банката е должна да воспостави процес на идентификување на ризиците коишто имаат или можат да имаат влијание врз ликвидноста, а најмалку врз ликвидната актива, приливите и одливите на парични средства, рочната структура на активата и пасивата, изворите на средства и нивната концентрација и можноста за користење на средствата со кои располага банката без ограничувања како обезбедување за добивање дополнителни извори на средства, во нормални и вонредни услови на работење“.

Точката 9 се менува и гласи:

„ПИЛ треба да обезбеди идентификување и следење на позициите во валутите коишто се сметаат за материјални за ликвидноста на банката (на пример за позициите во значајните валути, согласно со регулативата на Народната банка за методологијата за управување со ликвидносниот ризик), како во нормални, така и во вонредни услови на работење. Во своите интерни акти, банката треба да го определи начинот на утврдување на валутите коишто се сметаат за материјални за ликвидноста на банката, како и да го определи начинот на следење на позициите во секоја од тие валути“.

Во точката 10 став 1, зборот: „постоење“, се заменува со зборот: „настанување“.

Во точката 12 став 1, зборовите: „и за очекуваната рочност“, се заменуваат со зборовите: „начинот на кој се следи обезбедувањето со кое располага банката и коешто може да се користи за добивање дополнителни извори средства“, а по зборовите: „стабилноста на изворите на средства“, се додаваат зборовите: „и нивната обновливост“.

Во точката 13 став 1, зборовите: „регулативата на Народната банка за управувањето со ликвидносниот ризик“, се заменуваат со зборовите: „регулативата на Народната банка за методологијата за управување со ликвидносниот ризик“.

Во точката 16 став 1 алинеја 1, зборовите: „стапките на ликвидност“ се заменуваат со зборовите: „стапката на покриеност со ликвидност“, додека зборовите: „регулативата на Народната банка за управувањето со ликвидносниот ризик“, се заменуваат со зборовите: „регулативата на Народната банка за методологијата за управување со ликвидносниот ризик“.

Во точката 16 став 1 алинеја 2, зборовите: „регулативата на Народната банка за управување со ликвидносниот ризик“ се заменуваат со зборовите: „регулативата на Народната банка за методологијата за управување со ликвидносниот ризик“.

Во точката 18 став 1, зборовите: „и да ги образложи“ се бришат.

Во точката 18 став 2, зборовите: „стапките на ликвидност, соодносот“, се заменуваат со зборовите: „стапката на покриеност со ликвидност, висината“, додека зборовите: „денот на спроведувањето на“, се заменуваат со зборовите: „почетокот на периодот на кој се однесува“.

Во образецот „Извештај за ПИЛ“, којшто е составен дел од Анексот бр. 9, во објаснувањето под табелата бр. 5, зборовите: „стапка на ликвидност“, се заменуваат со зборовите: „стапка на покриеност со ликвидност“.

Во образецот „Извештај за ПИЛ“, којшто е составен дел од Анексот бр. 9, табелата бр. 6 и објаснувањето под табелата се менуваат и гласат:

„6. Споредба на интерната ликвидност и тековната ликвидност

(Датум)*	Тековна ликвидност**	Интерна ликвидност***
Дел 1. Стапка на покриеност со ликвидност		
Дел 2. Интерни ликвидносни показатели****		
...		
Дел 3. Друг начин на искажување на интерната ликвидност*****		

* Банката го наведува датумот на кој се однесуваат податоците во табелата (на пример, крајот од годината којашто ѝ претходела на годината на која се однесува извештајот за ПИЛ).

** Задолжително се пополнуваат деловите 1 и 2 од табелата, при што во вториот дел, банката ги наведува сите ликвидносни показатели коишто ги пропишала, согласно со регулативата на Народната банка за методологијата за управување со ликвидносниот ризик. Третиот дел се пополнува само доколку банката користи друг начин за искажување на интерната ликвидност.

*** Банката ја внесува процената за тековните и идните потреби за ликвидни средства и стабилни извори на средства. Се пополнува само оној дел од табелата (1, 2 или 3) којшто му одговара на начинот на кој банката ја искажува интерната ликвидност.

**** Банката ги наведува сите показатели што ги користи за потребите на искажување и утврдување на интерната ликвидност (по потреба се додаваат редови).

***** Банката дава образложение за начинот на искажување на интерната ликвидност."

Во образецот „Извештај за ПИЛ“, којшто е составен дел од Анексот бр. 9, табелата бр. 8 се менува и гласи:

„8. ПИЛ како дел од системот на банката за управување со ризиците

Планирање и следење на приливите и одливите на парични средства

(се наведуваат критериумите врз основа на кои се определуваат тековните и идните (очекувани) приливи и одливи на парични средства, како и времето коешто би било потребно за претворање на одредено средство во паричен прилив, се дава опис на критериумите и инструментите за мерење и следење на потребите за дневната ликвидност)

Воспоставување и одржување соодветна рочна структура

(се наведуваат критериумите за воспоставување и одржување соодветна рочна структура на позициите од аспект на нивната усогласеност според преостанатата рочност, како и претпоставките врз чија основа се одредува очекуваната преостаната рочност, временската серија што се користи за одредување на очекуваната рочност на паричните приливи и одливи, датумот на последното ревидирање на претпоставките и причината за ревидирањето, начинот на групирање на одделните приливи и одливи за потребите на одредување на очекуваната преостаната рочност)

Следење на изворите на средства и нивната концентрација

(опис на најзначајните извори на средства, според депонент, видови инструменти, односно производи, пазар, земја, валута и слично, критериуми за утврдување на степенот на стабилност на одделните извори на средства, начин на следење на диверзифицираноста на изворите на средства и контрола на концентрацијата во изворите на средства, критериуми за следење на цената на изворите на средства и нивната рочност, оценка на можноста за обновување на изворите на средства, оценка на можноста за трансфер на ликвидни средства помеѓу членки на групата, доколку банката ѝ припаѓа на група во земјата или странство)

Обезбедување што може да се користи за потребите на ликвидност

(се наведуваат средствата/обезбедувањето со кои располага банката коишто може да ги користи како обезбедување за добивање дополнителни извори средства, се дава оценка на можноста/ризику од користење на овие извори, од аспект на

временскиот период за нивно активирање или кој било друг настан којшто може да го ограничи нивното користење)

План за управување со ликвидносниот ризик во вонредни услови

(се доставува планот за управување со ликвидносниот ризик во вонредни услови или се наведуваат промените коишто банката ги направила во планот во однос на планот којшто бил доставен во претходната година)

Организациска структура

(се наведуваат органите, организациските единици и лицата вклучени во воспоставувањето и примената на ПИЛ, заедно со нивните надлежности и линиите на известување во врска со ПИЛ)

Систем на известување

(листа на извештаите што се изработуваат за потребите на ПИЛ, органите/лицата во банката до кои се доставуваат тие извештаи и фреквенцијата на изработка и доставување на извештаите)

Внатрешна и надворешна ревизија

(опис на последната оценка на ПИЛ од страна на Службата за внатрешна ревизија: кога е спроведена, кој бил опфатот и кои се заклучоците и наодите)

(опис на последната оценка на ПИЛ од страна на надворешниот ревизор: кога е спроведена, кој бил опфатот и кои се заклучоците и наодите)

(мерки коишто се преземени врз основа на наодите на внатрешната и/или надворешната ревизија и кој е одговорен за преземање и следење на преземените мерки)

Банката дава детален одговор на сите прашања опфатени во табелата.“.

3. Оваа одлука влегува во сила на денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“, а ќе почне да се применува од 1 јануари 2021 година.

**О бр. 02-15/XVIII-1/2020
28 декември 2020 година
Скопје**

**Гувернер
и претседавач
на Советот на Народната банка
на Република Северна Македонија
д-р Анита Ангеловска-Бежоска**